

Matros - styrmann

Thomas Holm, 21 år

Thomas er fra Kristiansund. - Farslekta er fra Smøla. Pappa er bas på fiskefartøy. Bror min har også skipsutdanning og har jobba i Nordsjøen. Så valget av sjøen har vært naturlig helt fra jeg var liten, forteller Thomas. - På slutten av barneskolen var jeg med på sildefiske i Vestfjorden i to uker. Jeg var sjøsjuk hele turen. Siden har jeg aldri vært sjøsjuk. Jeg bestemte meg for aldri mer å legge meg ned og gi etter. Jeg var med på makrellfiske i Nordsjøen i ungdomsskoletiden, og da gikk det bra.

Elektro og sjøfartsfag

- Jeg gikk elektrofag og sjøfartsfag på videregående i Kristiansund. Etter det blei jeg matroslering i to år i Kystvakta, ombord i KV Ålesund. Jeg valgte læretid i forsvaret for å få en litt utradisjonell læretid, og jeg trivdes veldig bra.

Fikk kjøre mye båt

- Oppdragene var søk og redning, fiskeri-inspeksjoner og styrkebeskyttelse. Jeg fikk kjøre mye mann-overbord-båt (mob-båt). Som matroslering i Kystvakta blir en småbåtfører, for eksempel til og fra inspeksjoner. Det kan være en utfordring når været er røft, med 3-400 hester motorkraft og en ikke er vant med det spesielle ved å styre en vannjetmotor. Det var forskjellige episoder, men det gikk bra. Jeg fikk lære mye tradisjonelt sjømannskap.

Mye ansvar

- Det andre læreåret fikk jeg mye ansvar for vedlikehold på dekk. Når en får ansvar, da er det viktig å stå på og være ivrig for å få best mulig utbytte av læretiden, sier Thomas.

Veldig artig og lærerikt

- Jeg fikk en kurspakke verdt 130.000 kroner med bl.a. båtførerkurs på mob-båt, livbåtførerkurs og krankurs. Dessuten var det mange kurs en kunne ta gjennom velferden til redusert pris. Jeg var seks uker på sjøen og tre uker hjemme. Etter tre uker hjemme var jeg klar for å dra ut igjen, for jeg trivdes så godt. Etter læretiden tok jeg allmennfaglig påbygning for å ha dette ved framtidig behov. Så flyttet jeg til Trondheim for å gå teknisk fagskole her ved Ladejarlen skole, og er nå snart ferdig med det første året av styrmannsutdannelsen. Det har gått fint. Jeg trives i klassen og pensum er overkommelig. Det er viktig å være til stede i undervisningen for å få med seg det som det andre året bygger på.

Har lyst til å prøve alt

- Jeg har lyst til å prøve på alt, men må gjøre valg når jeg får sertifikat som styrmann. Det er fiskebåt i familien, men jeg vil gjerne prøve noe annet først, som for eksempel Kystvakta, offshore, Hurtigruta, forteller Thomas.

- Å være på sjøen er fint og variert. Ingen dager er like. Og det er spennende. Jeg har vært i Nordsjøen i orkan med Kystvakta mens oljeplattformer har slitt seg. Det er helt klart en spesiell opplevelse. Å være på sjøen er en egen livsstil, den passer ikke for alle, men spørsmålet er om man tør å prøve.

Motormann - maskinist

Kristian Berntsen Rossvær, 21 år

Kristian er fra Korgen i Nordland. - Jeg har alltid vært interessert i det mekaniske, forteller han om sitt valg. - Det begynte med mekking på moped, og etter hvert på motorsykkel og bil og båt. Derfor valgte jeg mekaniske fag på Kongsvegen vgs.

Lyst på noe allsidig og å se verden

- Mens jeg gikk der, fikk jeg lyst til å jobbe mer allsidig, med det elektriske og med motorer og maskineri. Da jeg leste om faget som motormann og maskinist, der en kommer borti mye av det tekniske på et skip, fikk jeg lyst til å prøve det. Da får en gjøre litt av hvert, som f.eks sveising, dreining, vedlikehold av maskiner. Og så kan jeg få oppfylt ønsket mitt om å se mer av verden, alt fra nordskekysten til mange steder rundt om i verden. Derfor valgte jeg meg videre til skips-teknisk drift på VGII. Der fikk jeg bedre greie på hva arbeidet som motormann og maskinist dreier seg om.

Læretid på ringnotsnurper

- Gjennom Opplæringskontoret for maritime fag - nord, fikk jeg tilbud om lærlingplass innenfor fiskeri, på ringnotsnurperen MS Åkerøy fra Dønna Havfiske. Jeg hadde ingen anelse om det jeg valgte. Tok bare sjansen på det første tilbudet jeg fikk. Før læretiden måtte jeg ha sikkerhetskurs. Læretiden blei givende på mange forskjellige måter. Jeg fikk opplæring i hele

driften av båten, og fikk prøvd meg på mye. Etter hvert fikk jeg også gå egne vakter. Dette lærte jeg mye av, forteller Kristian. - Båten drev fiske langs nordskekysten, etter sild og makrell, og etter kolmule vest av Irland. Jeg var på dekk også, og hjalp til der. Var blant annet med på å dra not.

Lett å komme inn i miljøet

- Det var lett å komme inn i miljøet. De sa fra når det var noe og passa på så jeg ikke gikk i noen feller. På dekk er det mye vaiere og spill som en må passe seg for. Jeg syntes jeg vokste på utfordringene jeg fikk. Så jeg blei motivert til å gå videre for å ta maskinistskolen og sertifikat som maskinist.

Skipsteknisk fordypning

- Nå er jeg snart ferdig med det andre året på teknisk fagskole, skipsteknisk fordypning her ved Ladejarlen skole. Det er en veldig bra utdanning. Og så er det fint at det er slik bredde i elevgruppen, i alder og erfaring.

Drømmejobben?

- Drømmejobben er å få jobbe i utenriksfart. Det har jeg aldri prøvd. Slik situasjonen min er nå, er det ingen problemer med å jobbe i lengre perioder utenriks. Da får jeg se litt av verden og får dessuten æren av å jobbe på svære maskineri. Jeg må prøve litt av hvert før jeg kanskje en gang velger å jobbe på en plattform i Nordsjøen. De har fristende turnus og bra betaling.

- Jeg har tatt en del sjanser i valgene mine, og det har vært full klaff så langt, sier Kristian. - Det er viktig å velge ut fra hva en sjøl vil.

« - Det er fint å være lærling, for folk vil gjerne videreføre kunnskap og tradisjoner, forteller Kristian og Thomas. »

Opplæringskontoret for maritime fag region Nord-vest Norge

Besøksadresse:
Storgt. 25 i Ålesund

Telefon: 70 13 90 90 - Fax: 70 12 40 19

E-post: bjorn@maritimefag.no
Internett: www.maritimefag.no

Opplæring til sjøs bygger på tradisjoner som går flere hundre år tilbake i tiden. De første lærlingene i matrosfaget og motormannfaget kunne høsten 1996 sette sine bein om bord for to års fagopplæring til sjøs. Siden den gang har tusener fulgt i deres kjølvann. Etter endt læretid avlegger lærlingene fagprøve. Bestått fagprøve gir fagbrev som matros eller motormann. Disse fagbrevene tilfredsstiller opptaks-kravet til maritim fagskole.

Elevene må tidlig i skoleåret på VG 2 Maritime fag foreta sine valg; om de vil bli matros eller motormann. Tradisjonelt trenger næringen ca. like mange matros-lærlinger som motormannlærlinger. Opplæringskontoret har i 2007 skrevet til sammen 125 lærekontrakter i matros-, motormann-, skipselektriker- og skips-kokkfaget på mange typer skip i alle farts-områder.

Ny studieordning:

Etter ett år på TIP eller Elektro, velger du nå maritime fag vg2. Der er det felles undervisning og elevene kan velge prosjekt til fordypning enten som motormann eller matros.

Hva gjør en matros?

Matrosen arbeider i skipets dekk-avdeling, både i innenriks- og utenriksfart. Matrosfaget består for en stor del av vakt- og vedlikeholdsarbeid, samt oppgaver i forbindelse med laste- og losseoperasjoner. Brovakt-hold sammen med styrmann er en viktig del av arbeidet. Matrosen må også kunne utføre beredskapsøvelser, sjøklargjøring og andre driftsoppgaver som hører til dekkstjenesten.

Hva gjør en motormann?

Motormannen arbeider i skipets maskinavdeling, både i innenriks- og utenriksfart. Motormannfaget omfatter i hovedsak vedlikehold og reparasjoner av teknisk avansert fremdrifts- og hjelpemaskineri, samt løpende driftsoppgaver. Motormannen kan bli pålagt drifts- og vaktjeneste og må kunne utføre beredskapsøvelser.